

**Teuteu'ī ho'o fānaú ke nau mo'ui
lelei 'ī he kaha'ú.
Huhu malu'ī kinautolu.**

Ko e ngaahi huhu
malu'í kotoa pē 'í he
Taimi Tēpile Huhu
Malu'í Fakafonuá 'oku
TA'ETOTONGI ki he
fānau si'í hifo 'í he 18.

'Oku 'íkai mahu'inga ia
pe ko e hā 'enau visá pe
tu'unga tangata'í fonuá.
'Oku kau ki heni 'a e kau
folau 'eve'eva mai ki
Aotearoa Nu'u Silá.

Ko hono huhu malu'í ho fānaú

'Oku fakahaofi 'e he huhu malu'í 'a e
ngaahi mo'uí. Ko hono huhu malu'í ho
fānaú ko e taha ia 'o e ngaahi founga lelei
taha ke malu'í 'aki kinautolu mo kamata'í
'enau mo'ui lelei ki he kaha'ú. 'Oku ako'í
'e he huhu malu'í ki he sino ho tamá,
'a e founga ke nau tau'í 'aki 'a e ngaahi
mahakí mo holoki 'a e tu'u laveangofua
ki ha mahakí 'e malava ke mate ai. 'Oku
malu'í foki 'e hono huhu malu'í ho tamá
'a e kakai tu'u laveangofua 'í ho fāmilí
mo e koló 'a ia 'oku 'íkai malava ke huhu
malu'í kinautolú.

Ko e taimi ke huhu malu'í ai

'Oku kamata 'a e huhu malu'í ho tamá
kimu'a 'í hono fā'ele'í. Ko e taimi 'okú
ke feitama aí, 'oku ta'etotongi hono
huhu malu'í koe mei he ngaahi mahaki
te ne ala uesia koe mo ho'o pēpeé. Ko
hono fā'ele'í pē ho'o pēpeé, 'e lava leva
ke huhu malu'í ma'u pē kinautolu mei
ha ngaahi mahakí 'oku malava ke nau
faka'ehi'ehi mei ai, kau ai e tale lōloá,
huhunú mo e mīselé.

'Oku fakahoko atu 'a e ngaahi huhu
malu'í ko 'eni 'í ha ngaahi taimi pau 'í he
mo'ui kotoa ho tamá ke 'oange kiate
kinautolu 'a e malu'í lelei taha 'e ala lavá.
Ko e ngaahi huhu malu'í 'oku pou pou'í
ma'á e fānaú kotoa mo hono ngaahi
taimí 'oku 'í he Taimi Tēpile Huhu Malu'í
Fakafonuá. 'Oku hangē 'eni ha taimi
tēpile 'oku 'asi ai 'a e taimi ke fakahoko
ai 'a e huhu malu'í takitaha. Te ke lava
'o fokotu'u ha taimi tēpile huhu malu'í
fakafo'ituitui ma'a ho fānaú 'a ia 'oku 'asi
ai 'a e huhu malu'í 'oku nau fiema'u mei
he uike 6 ki he ta'u 13, pea mo e taimi
'oku 'osi ki aí.

**Ki he malu'i lelei tahá,
'oku fiema'u 'e ho'o fānaú
'a e kotoa 'o 'enau ngaahi
huhu malu'i.**

'Oku mahu'inga ke ma'u kotoa 'e ho'o tamá 'enau ngaahi huhu malu'i, 'i he taimi 'oku fokotu'u atú. Ko e 'ikai ko ia ke huhu malu'i kinautolu 'i he taimi totonú, 'e ala tu'u laveangofua ai ho'o fānaú ke nau mo'ua 'i ha mahaki fakatu'utāmaki.

Kapau 'oku 'ikai ke ke fakapapau'i pe kuo 'osi huhu malu'i, pe fuoloa 'a e taimi ke fakahoko ia ki ho'o fānaú, pe 'atā ki ai, talanoa ki he'enau toketaá, neesí pe kautaha ngāue ki he mo'ui leleí. Te ke lava foki 'o vakai'i 'enau Well Child Tamariki Ora Health Book.

Kapau na'e 'ikai fakahoko ki ho'o tamá ha huhu malu'i, 'oku SAI pē. 'E malava ke fakakakato e lahi taha 'o e huhu malu'i ho'o fānaú.

Ko e ngaahi uesia tamaki 'e ala hokó mo e ngaahi faka'ilongá (reactions)

'I ho'o hoko ko ha mātu'a pe tokotaha tauhi, te ke ala ongo'i hoha'a ki he me'a 'e hoko ki ho'o tamá hili 'a e huhu malú' pea mo ha ngahi uesia tamaki 'e ala hoko. 'Oku angamaheni pē ke ongo'i pehē. Kae 'oua na'a ke hoha'a, ko e ngaahi uesia tamaki 'oku fa'a vaivai 'aupito pea 'ikai fuoloa, pea 'oku 'ikai ke a'usia 'e he Fānau kotoa pē. Ko e me'a angamaheni 'oku fa'a ongo'i 'i ha huhu malú'i ko ha kí'i mofi pe felangaaki pe fufula 'i he feitu'u na'e huhu aí.

Ko e ngaahi huhu malú'i kotoa pē 'oku ma'u atu 'i Nu'usila, kuo 'osi sivi faka'auliliki ia ki he'ene tu'unga malú mo 'aongá.

Ko e ngaahi huhu malú'i kotoa pē 'oku ma'u atu 'i Nu'usila, kuo 'osi sivi faka'auliliki ia ki he'ene tu'unga malú mo 'aongá.

Feitu'u ke huhu malú'i ai ho fānau

Ke puka ha 'apoinimeni huhu malú'i fetu'utaki ki he toketā, neesi, pe kautaha ngāue ki he mo'ui lelei 'a ho'o tamá. 'Oku ma'u atu foki mo ha ngaahi huhu malú'i 'e ni'ihí 'i he ngaahi kilíniki, polokalama fakaakó, kautaha Mauli mo e Pasifiki 'oku nau ngāue ki he mo'ui lelei

pea mo e ngaahi feitu'u 'oku fakahoko ai ha polokalama huhu malú'i. 'E lava ke puka 'i he 'initaneti ha huhu malú'i COVID-19, 'i he [BookMyVaccine.nz](https://www.BookMyVaccine.nz)

Ngaahi huhu malú'i kehe

Ko e ngaahi huhu malú'i kehe 'oku 'ikai ke lolotonga 'asi 'i he taimi tēpilé, 'e malava ke poupuu'i ke ma'u atu kapau 'oku pehē ko ho'o tamá 'oku 'tu'u laveangofua "aupito" pe 'okú ke folau ki tu'apule'anga.

Fehu'i ki ho'o toketaá, neesi, pe kautaha ngāue ki he mo'ui lelei pe ko e hā ha ngaahi huhu malú'i kehe 'e ala fiema'u ke tānaki atu ma'a ho'o fānau.

Ngaahi huhu maluí mo e taimi 'oku fokotu'u maí

'Oku fokotu'utu'u 'i he Taimi Tēpile 'o e Huhu Maluí Fakafonuá 'a e ngaahi huhu maluí ta'etotongi 'oku fakahoko atu ma'á e fānaú 'i he ngaahi taimi pau 'o 'enau mo'uí.

Ko e ngaahi huhu maluí 'eni 'oku fokotu'u atu ma'a ho'o fānaú mei he uike 6 ki he ta'u 13. Te ke lava 'o fokotu'u ha'o taimi tēpile huhu maluí ma'a ho'o fānaú 'i he [info.health.nz/schedule](https://www.health.govt.nz/info.health.nz/schedule)

Huhu maluí ki he uike 6

- **Rotavirus** (huhu 1' o e 2)
- **Diphtheria, tetanus, tale lōloá, polioó, hep B, mo e Hib** (huhu 1' o e huhu 'e 3)
- **Pneumococcal** (huhu 1' o e huhu 'e 3)

Huhu maluí ki he māhina 3

- **Rotavirus** (huhu hono 2' o e 2)
- **Diphtheria, tetanus, tale lōloa, poliō, hep B, mo e Hib** (huhu 2' o e huhu 3)
- **Meningococcal B** (huhu 1' o e huhu 'e 3)

Huhu maluí ki he māhina 5

- **Diphtheria, tetanus, Tale lōloá** (whooping cough), poliōó, **hep B, mo e Hib** (huhu hono 3' o e huhu 'e 3)
- **Pneumococcal** (huhu hono 2' o e huhu 'e 3)
- **Meningococcal B** (huhu hono 2' o e huhu 'e 3)

Huhu maluí ki he māhina 12

- **Miselé, moó, mo e rubella** (huhu 1' o e huhu 'e 2)
- **Pneumococcal** (huhu hono 3' o e huhu 'e 3)
- **Meningococcal B** (huhu hono 3' o e huhu 'e 3)

Huhu maluí ki he māhina 15

- **Hib** (huhu fakalahi)
- **Misele, mō, mo e rubella** (huhu hono 2' o e huhu 'e 2)
- **Huhunu** (huhu pē 'e 1)

Huhu maluí ki he ta'u 5

- **'Atā ki he huhu maluí COVID-19** (huhu 'e 2, fakamāhina 8)

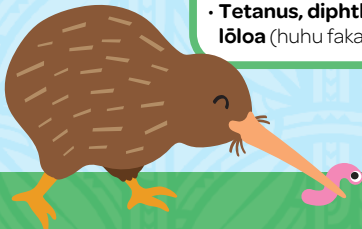
Huhu maluí ki he ta'u 4

- **Diphtheria, tetanus, tale lōloá mo e polioó** (huhu fakalahi)

Mei he ta'u 11

- **Tetanus, diphtheria, tale lōloa** (huhu fakalahi)

Mei he ta'u 9

- **HPV** (huhu 'e 2, fakamāhina 6)

Huhu malu'í 'i hono fakamā'opo'opó

- 'Oku malu'í 'e he huhu malu'í 'a e fānaú mei ha ngaahi mahaki lalahi 'e 15 'oku ala faka'ehi'ehi mei ai.
- 'Oku kamata 'a e huhu malu'í 'o ho'o tamá kimu'a 'i hono fā'ele'í. Ko e taimi 'okú ke faitama aí, 'oku ta'etotongi hono huhu malu'í koe mei he ngaahi mahaki te ne ala uesia koe mo ho'o pēpē.
- Ko e ngaahi huhu malu'í 'i he Taimi Tēpile 'o e Huhu Malu'í Fakafonuá 'oku ta'etotongi ia ki he fānaú kotoa si'í hifo 'i he ta'u 18.
- Ke ma'u 'a e malu'í lelei tahá, 'oku totonu ke fakahoko 'a e huhu malu'í 'o e fānaú 'i hono taimi totonú, kapau 'e 'ikai lava ia, 'oku sai pē, te nau kei lava pē 'o toki fakakakato.
- Ko e fanga kí'i pēpē mo e fānau 'e ní'íhi 'oku tu'u laveangofua lahi ange ke ma'u 'e ha mahakí, 'e malava pē ke fakalahi atu 'enau huhu malu'í.

Ki ha fakamatala lahi ange fekau'aki mo hono malu'í ho'o Fānaú 'o ngāue'aki 'a e huhu malu'í

- talanoa ki ho'o toketaá, neesi pe kautaha ngāue ki he mo'ui lelei
- telefoni ki he Laine Mo'ui Lelei (Healthline) 'i he **0800 611 116**
- 'a'ahi ki he **info.health.nz**

